

SANITÆRREGLEMENT

FOR

GRAN KOMMUNE

Vedtatt i KST i sak 27/19 den 14.11.2019

Erstatter tidligere forskrift vedtatt i sak 0040/04 den 30.06.2004 og i sak 0073/06 den 22.11.06.

Innhold

Administrative bestemmelser

Som administrative bestemmelser gjelder i tillegg til Gran kommunes egne bestemmelser;
Administrative bestemmelser, standard abonnementsvilkår for vann og avløp, KS 2017.

Tekniske bestemmelser

Som tekniske bestemmelser gjelder i tillegg til Gran kommunes egne bestemmelser;
Tekniske bestemmelser, standard abonnementsvilkår for vann og avløp, KS 2017.

Forskrift om vann- og avløpsgebyrer i Gran kommune

Gitt i medhold av lov av 16. mars 2012 nr. 12 om kommunale vass- og avløpsanlegg.

Administrative bestemmelser

Tillegg til KS 2017:

- **1.3**
  - **Grensesnitt mellom offentlig/privat ledning ved tilkobling i kum:**
    - **Ved bruk av T-rør tas dette over til kommunalt eie.**
    - **Ved bruk av mellomring tas denne over.**
    - **Ved bruk av samlestock tas hele samlestocken over, inkludert stoppekraner.**
    - **Blir det satt ned nytt armatur tas dette over.**

- **2.1**
  - **Der tilkobling til kommunal ledning gjøres utenfor kum, skal det tas foto av utførelsen. Det må beskrives nøyaktig hvilke deler som er benyttet.**

- **3.1**
  - **Stikkledninger med utstyr, sadelstykker og anboringsklaver overtas ikke av kommunen**

- **3.9**
  - **Det skal alltid installeres reduksjonsventil ved tilknytning til kommunal vannforsyning, med mindre kommunen godkjenner annen løsning.**

Tekniske bestemmelser

Som Tekniske bestemmelser gjelder Standard abonnementsvilkår for vann og avløp, Tekniske bestemmelser, KS 2017 og administrasjonens til enhver tid utfyllende bestemmelser. Herunder blant annet Gran kommunes VA –norm og VA/Miljø-blad utarbeidet av Norsk Vann og Norsk kommunalteknisk forening gjennom stiftelsen VA/Miljø-blad.

Endringer/tillegg:

- **2.1.3**
  - **Det skal alltid installeres reduksjonsventil ved tilknytning til kommunal vannforsyning, med mindre kommunen godkjenner annen løsning.**

- **2.3**
  - **Stikkledninger skal være minimum PE SDR11 og dimensjonen skal være minimum 32 mm.**
  - **Støttehylser skal benyttes i koblinger på PE-rør på alle dimensjoner.**

- **2.3.3**
  - **Kommunen kan kreve at tilkobling til hovedledning skjer i kum.**
  - **Tilkobling i kummer skal gjøres med manifold-løsning, koblingsflens for stikkledninger eller annen egnet løsning. Kommunen må avgjøre spesifikk tilknytningsmetode i kum.**
  - **Hver bygning skal kun ha en stikkledning koblet til kommunal hovedledning. Dette gjelder også for vann til sprinkelanlegg, med mindre kommunen godkjenner annen løsning.**
  - **Tilknytning på undervannsledning/sjøledning tillates ikke.**
  - **Flyttes anboringspunktet fra eksisterende plassering, skal gammelt anboringspunkt på hovedledning plugges. Alternativt fjernes anboringsklammeret fra kommunal ledning. Kik-kran på anoring som har dette, skal stenges.**
  - **Tilkoblinger til kommunale rør utenfor kum, skal på PE-rør gjøres med anboringsklammer med elektronisk sveis. På Baio-anlegg skal det benyttes compatible Baio-anboringer. Ved andre materialer skal stikkledning tilkobles kommunal ledning med gjenge- og boltefrie forbindelser (Baio Zak, Supa Lock, Isiflo dobbel dreibar albue e.l.), slik at det unngås galvanisk korrosjon. Anboringsklammer skal ha kik-**

kran for varig avstengning, så kommunal ledning kan være i drift ved utskifting av privat stikkledning.

- **2.4**
  - **Tilbakeslagsventil skal plasseres tilgjengelig for utskifting og vedlikehold, innomhus hos abonnent, dersom annet ikke er avtalt med kommunen.**

- **2.5.1**
  - **Kommunen kan kreve at stoppekran plasseres i kum.**
  - **Hvis det etableres en felles privat fordelingskum, som blir tilkoblet via privat fellesledning til kommunal kum, kan den private fordelingskummen erstatte utendørs stoppekraner.**
  - **Hvis privat ledning tilkobles direkte i kommunal kum, må det etableres utendørs stoppekran på abonnentens eiendom, selv om eiendommen har egen kran i kummen.**
  - **Stikkledninger i både privat og kommunal kum, skal merkes med gårds- og bruksnummer og adresse, på selve tilkoblingen i kummen.**

- **2.6**
  - **Konsoll for vannmålere skal benyttes fra og med dimensjon på 1 tomme.**

- **3.2.5**
  - **På privat stikkledning for avløp skal det settes ned stake-/spylekum med min. d=400 mm på hovedledningen ved tilknytningspunktet. Dersom dette ikke lar seg gjøre kan påkobling foretas med grenrør, med stake-/spylekum med min. d=315 mm plassert maks. 6 m fra påkoblingspunktet på hovedledning.**

- **3.2.9**
  - **Tilknytning på sjøledning tillates ikke.**

Forskrift om vann- og avløpsgebyrer i Gran kommune

Vedtatt i kommunestyret sak 27/19, 14.11.2019, i medhold av lov av 16. mars 2012 nr. 12 om kommunale vass- og avløpsanlegg.

I. Generelle bestemmelser

Kommunens abonnenter betaler for vann- og avløpstjenester levert av kommunen. Forholdet mellom abonnenten og kommunen er regulert av lover og forskrifter samt av lokale reglementer, bestemmelser, regulativer og deklarasjoner. De viktigste dokumentene er listet nedenfor:

- Lov 16. mars 2012 nr. 12 om kommunale vass- og avløpsanlegg § 3.
- Forskrift 1. juni 2004 nr. 931 om begrensning av forurensning kapittel 16 Kommunale vann- og avløpsgebyr.
- Forskrift om vann- og avløpsgebyr i Gran kommune (dette dokumentet).

Øvrige dokumenter:

- Gebyrregulativ
- Gjeldende Standard abonnementsvilkår for vann og avløp (tekniske og administrative bestemmelser) med vedlegg vedtatt av Gran kommunestyre.

§ 1. Forskriftens formål

Forskriften gir bestemmelser om beregning og innbetaling av de gebyrer abonnentene skal betale for de vann- og avløpstjenester kommunen leverer.

§ 2. Forskriftens virkeområde

Forskriften gjelder alle kommunens abonnenter, se definisjon i § 3.

§ 3. Definisjoner

- *Abonnement:*

Abonnement skal opprettes for all eiendommer tilknyttet offentlig vann og/eller avløp.

For eiendommer med flere bygg/leiligheter beregnet til bruk som mer enn 1 boenhet, opprettes 1 abonnement pr. boenhet.

For eiendommer som både har næringsbygg og boenheter, beregnes opprettes 1 abonnement for eiendommen og 1 abonnement pr boenhet.

- *Abonnementsgebyr:*

Årsgebyrets faste del.

- *Abonnant:*

Eier/fester av eiendom som er registrert i grunnboken med eget gårds- og bruksnummer, eller eget festenummer eller seksjonsnummer (under felles gårds- og bruksnummer), som er tilknyttet kommunal vann- og/eller avløpsledning direkte eller via felles stikkledning.

Samme gjelder fester av eiendom der festeavtalen ikke er registrert i grunnboken (tinglyst), men der festeren eier de på tomten plasserte bygninger og utøver festerett slik som fremgår av lov om tomtefeste. For festeavtaler med kort festetid (feste til annet enn bolig og fritidsbolig), kan det være avtalt at annen enn fester skal være abonnent.

Eier/fester av eiendom, som kommunen i medhold av lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) kapittel 27 og kapittel 31 har krevd tilknyttet kommunal vann- og/eller avløpsledning.

- Anneks:

Et anneks er ikke en egen bruksenhet, dvs. anneks skal ikke inneholde rom som gjør at bygningen kan defineres som en egen boenhet. En bygning som har soverom, bad og kjøkken defineres som en egen boenhet og kan derfor ikke anses som ett anneks.

- Avløpsledning:

Ledninger for avløp fra sanitærutstyr og industriproduksjon (spillvannsledninger) og ledninger for tak-, drens- og overvann (overvannsledninger) eller fellesledninger for disse avløpstyper.

- Avstengningsgebyr

Gebyr som skal dekke kommunens kostnader i forbindelse med avstenging eller påsetting av offentlig vann.

- Boenhet:

Boliger, leiligheter, hytter, o.l. regnes alltid som separate gebyrobject (dvs. gebyr regnes særskilt for hver enkelt matrikkelført enhet).

Bygninger som består av et eller flere rom med eget bad/WC og kjøkkendel, men som ikke har matrikkelført boenhet, regnes som separat gebyrobject.

- Bruksareal (BRA) etter NS-3940 (forenklet):

Forenklet kan man si at bruksareal omfatter:

Arealet av bruksenheter og felles deler som ligger innenfor omsluttende vegger. For detaljer, se NS-3940.

For driftsbygninger i landbruket regnes kun bruksareal på isolerte rom og rom som kan benyttes som husdyrrom.

- Engangsgebyr for tilknytning (tilknytningsgebyr):

Engangsgebyr for etablering av abonnement på vann- og/eller avløpstjenester.

- Felles privat stikkledning:

Privat ledning eid i fellesskap av abonnenter som er tilknyttet det kommunale ledningsnett via den felles private stikkledning.

- Forbruksgebyr:

Årsgebyrets variable del som betales etter forbruk (målt eller stipulert).

- Fritidsbolig/hytte:

Fast eiendom med bebyggelse regulert/godkjent til fritidsbolig/hytte.

- *Gebyrregulativet:*

Betegnelsen på kommunens gjeldende prisoversikt for vann- og avløpsgebyr. Satsene i gebyrregulativet oppdateres årlig gjennom vedtak i kommunestyret.

- *Næringsvirksomhet:*

Ervervsmessig virksomhet, herunder også landbruksvirksomhet.

- *Offentlig virksomhet:*

Virksomhet drevet av stat, fylkeskommune eller kommune.

- *Omregningsfaktor:*

Antall m³ vann eller avløp som regnes pr. m² bruksareal for å beregne stipulert forbruk.

- *Stipulert forbruk:*

Forventet forbruk hos en abonnent fastsatt på basis av bebyggelsens areal.

- *Årsgebyr:*

Det samlede gebyr som betales årlig av abonnenter for kommunens vann- og/eller avløpstjenester. Årsgebyret består av abonnementsgebyr og forbruksgebyr.

II. Vann- og avløpsgebyr

§ 4. Gebyrtyper

Følgende gebyrtyper gjelder for henholdsvis vann- og avløpstjenester:

- Engangsgebyr for tilknytning (tilknytningsgebyr)
- Årsgebyr (abonnementsgebyr og forbruksgebyr)
- Gebyr for midlertidig tilknytning
- Avlesningsgebyr vannmåler
- Kontrollgebyr vannmåler
- Avstengningsgebyr
- Vannmålerleie

§ 5. Engangsgebyr for tilknytning (tilknytningsgebyr):

Lov 16. mars 2012 nr. 12 om kommunale vass- og avløpsanlegg § 4, krever at det betales engangsgebyr for tilknytning til vann- og/eller avløpstjenester.

Engangsgebyret betales for bebygd eiendom, ved oppføring av bygg på eiendommen, ved tilbygg/påbygg eller når allerede bestående bygg blir tilknyttet kommunalt ledningsnett.

For boliger og fritidsboliger betales tilknytningsgebyr pr. boenhet.

For forsamlingsdelen av forsamlingslokaler eid av lag og foreninger, betales tilknytningsgebyr i henhold til bruksareal (BRA), jfr. § 3.

- For bruksareal inntil 150 m² beregnes fullt tilknytningsgebyr.

- For bruksareal mellom 150 m² og 3500 m², beregnes halvt tilknytningsgebyr.
- For bruksareal over 3500 m² beregnes ikke tilknytningsgebyr.
- Kommunestyret kan fastsette et minimumsgebyr ved tilknytning.

For øvrige bygg betales tilknytningsgebyr i henhold til bruksareal (BRA), jfr. § 3.

- For bruksareal inntil 500 m² beregnes fullt tilknytningsgebyr.
- For bruksareal mellom 500 m² og 3500 m², beregnes halvt tilknytningsgebyr.
- For bruksareal over 3500 m² beregnes ikke tilknytningsgebyr.
- Kommunestyret kan fastsette et minimumsgebyr ved tilknytning.

For kombinerte bygg regnes tilknytningsgebyr i henhold til den gjeldene bruk av de enkelte bygningsdeler på tilknytningstidspunktet.

Det skal ikke betales nytt tilknytningsgebyr, for oppføring av samme type bygg etter brann eller rivning, innenfor en tidsramme på 5 år fra bygg er brent/revet til ny byggetillatelse er gitt.

Ved tilbygg, påbygg eller underbygg skal det betales tilknytningsavgift for det nye arealet, begrenset oppad til ovennevnte arealgrenser.

For endring på boliger eller fritidsboliger/hytter, skal det kun betales tilknytningsgebyr hvis det etter tiltaket blir flere boenheter enn tidligere.

Størrelsen av gebyret fastsettes årlig av kommunestyret og fremkommer av gebyrregulativet.

For eiendommer som er ulovlig tilknyttet kommunalt vann og/eller avløpsnett, og som ikke betaler for det, kan kommunen kreve tilknytningsgebyr (de til enhver tid gjeldende satser) og årsgebyr med tilbakevirkende kraft i henhold til gjeldende lover.

§ 6. Årsgebyr

Årsgebyret for henholdsvis vann- og avløpstjenester betales av alle abonnenter og består av to deler:

- abonnementsgebyr
- forbruksgebyr

Samlede abonnementsgebyr og forbruksgebyr for kommunale vanntjenester skal dekke kommunens forventede kostnader knyttet til vanntjenester.

Samlede abonnementsgebyr og forbruksgebyr for kommunale avløpstjenester skal dekke kommunens forventede kostnader knyttet til avløpstjenester.

Årsgebyret skal beregnes fra bygget/boligen er tatt i bruk (midlertidig brukstillatelse eller ferdigattest er gitt).

For bygg hvor brukstillatelse normalt ikke gis, løper årsgebyret fra det tidspunkt kommunen bestemmer.

Størrelsen av abonnementsgebyr og forbruksgebyr fastsettes årlig av kommunestyret og framkommer av Gebyrregulativet.

Abonnementsgebyr

Alle abonnenter betaler et fast beløp pr. abonnement som framkommer av gebyrregulativet.

Forbruksgebyr

For boliger betaler abonnenter etter faktisk (målt) vannforbruk, eller etter stipulert forbruk. Omregningsfaktor for stipulert forbruk fastsettes i gebyrregulativet.

Øvrige abonnenter skal betale forbruksgebyr basert på faktisk (målt) vannforbruk og pris pr. m³. Avløpsmengde regnes lik vannmengde.

For abonnenter som kun har offentlig avløp (ikke offentlig vann), beregnes forbruksgebyret for avløp basert på stipulert mengde eller etter faktisk (målt) mengde. Omregningsfaktor for stipulert forbruk fastsettes i gebyrregulativet.

Næringseiendommer og bygg som ikke er rene boligbygg og hvor vannmåler ikke er installert, registreres med forbruksgebyr i henhold til omregningsfaktor pr. m² bruksareal fastsatt i gebyrregulativet.

Både kommunen og abonnenten kan kreve at forbruksgebyret fastsettes ut fra målt forbruk, uansett type bygning.

Størrelsen av gebyret fastsettes årlig av kommunestyret og framkommer av gebyrregulativet.

§ 7. Vannmåler

Det skal installeres vannmålere ved alle nye tilkoblinger til offentlig vann.

Vannmåler utleveres og bekostes av kommunen.

Kostnader for installasjon, avlesning m.m. dekkes av abonnenten.

Vannmåleren skal skiftes eller kalibreres etter behov. Kommunen foretar utskifting.

Alle sanitæranlegg skal tilrettelegges slik at det kan monteres vannmåler på et hensiktsmessig sted og med rimelige omkostninger.

Er det for eiendom valgt å betale gebyr etter målt forbruk, kan dette ikke gjøres om, med mindre særskilte grunner foreligger.

Kommunedirektøren eller den som delegeres myndighet, kan dispensere fra denne bestemmelse i særskilte tilfeller.

For eiendommer med installert vannmåler gjelder videre:

- Måleren er kommunens eiendom. Kommunen bestemmer type, plassering og størrelse av måleren.
- Det skal betales en årlig leie for måleren. Målerleie kan innlemmes i abonnementsgebyret for vann.

- Abonnenter som ønsker mer enn 1 måler eller måler kun for beregning av avløp, betaler årlig leie for disse.
- Abonnenten skal holde måleren lett tilgjengelig for avlesning og vedlikehold. Blir en måler borte eller skadet, skal abonnenten omgående melde dette til kommunen. Kommunen kan kreve full erstatning for tap eller skade.
- Kommunen avgjør hvem som skal stå for installasjon og vedlikehold, samt eventuell flytting eller bytting av måleren. Utgifter til installasjon eller eventuell flytting av måleren betales av abonnenten.
- Kommunen kan etter skriftlig søknad fra abonnenten gå med på kontroll av vannmåleren.
- Påviste feilmålinger under 10 % utløser ikke ny avregning.
- Dersom eventuelle feilmålte mengder ikke kan beregnes tilstrekkelig nøyaktig, avgjøres evt. justering av Kommunedirektøren eller den som delegeres myndighet.
- For installasjon og bruk av vannmålere gjelder for øvrig kommunens tekniske bestemmelser.
- Kommunestyret kan fastsette retningslinjer for reduksjon i forbruksgebyret ved påviste lekkasjer.

Størrelsen på målerleie fastsettes årlig av kommunestyret og fremkommer av gebyrregulativet.

§ 8. Avvik i årsgebyret

Dersom avløpsmengden fra en abonnent er vesentlig større eller mindre enn det målte vannforbruk, kan forbruksgebyret for avløp baseres på målt avløpsmengde (utslipp).

For næringsvirksomhet og offentlig virksomhet, hvor avløpsvannets sammensetning avviker fra vanlig husholdningsavløp og virker hhv. fordyrende/besparende på drift og vedlikehold av kommunens avløpsanlegg, kan det beregnes et påslag/fradrag til forbruksgebyret for avløp basert på de forventede ekstrautgiftene/besparelsene. Beløpets størrelse fastsettes av Kommunedirektøren.

Restriksjoner for vannforbruk eller kortere avbrudd i leveranse av vann eller mottak av avløp, gir ikke grunnlag for reduksjon i gebyrene.

Forbrukertvistutvalgets praksis legges til grunn for behandling av spørsmål om reduksjon av gebyrene.

§ 9. Midlertidig tilknytning

Med midlertidig tilknytning menes bygg/anlegg som har innlagt vann, men hvor bygget/anlegget kun skal brukes i en begrenset periode. Et eksempel på slikt anlegg er anleggsbrakker.

Eier/fester av eiendommen skal betale abonnementsgebyr og forbruksgebyr etter gjeldende regler for næringsvirksomhet, med avregning i forhold til den tid tilknytningen er operativ.

Det skal betales et gebyr, men ikke engangsgebyr, for midlertidig tilknytning. Alle kostnader vedrørende midlertidig tilknytning og frakobling belastes eier/fester av eiendommen, med mindre annet er avtalt.

Midlertidig tilknytning gjelder for opptil 2 år, med mulighet for å søke om forlengelse. For øvrig gjelder kommunens Standard abonnementsvilkår for vann og avløp, jf. kapittel I. Generelle bestemmelser.

Størrelsen på gebyrene fastsettes årlig av kommunestyret og fremkommer av gebyrregulativet.

§ 10. Innbetaling av gebyr

Abonnenten står ansvarlig for betaling av gebyrene.

Kommunen sender faktura for engangsgebyr for tilknytning til tiltakshaver når igangsettingstillatelse (byggetillatelse) er gitt, eller når eksisterende bygg skal kobles til kommunens ledningsnett.

Engangsgebyr for tilknytning forfaller til betaling senest ved tilknytning.

Abonnementsgebyr og forbruksgebyr innkreves på felles faktura og fordeles over minimum 4 terminer pr. år.

Avlesning av målt vannforbruk foretas én gang pr. år. Gebyret betales à konto fordelt over minimum 4 terminer basert på fjorårets forbruk. Avregning skjer fortrinnsvis på 1. termin (faktura) året etter.

Ved manglende vannmåleravlesning fra abonnent, der kommunen må ut og foreta avlesning, kreves avlesningsgebyr som fremkommer av gebyrregulativet. Kommunen kan stipulere forbruket dersom avlesning ikke blir foretatt.

Pris for stenging/påsetting av vann fastsettes hvert år av kommunestyret og framkommer i gebyrregulativet.

§ 11. Fritak

Fritak for årsgebyrer kan bare innvilges etter skriftlig søknad.

For boligeiendom som ikke er i bruk, kan det innvilges fritak når følgende forhold er innfridd:

- Når eieren av eiendom er innlagt i institusjon kan fritak innvilges for inntil 2 år om gangen
- Når eieren er død (dødsbo) kan fritak innvilges for 1 år
- Andre tilfeller når særlige grunner foreligger, for inntil 1 år

Kommunen kan forlange vanntilførselen plombert for å innvilge fritak. For oppmøte i forbindelse med avstenging og påsetting av vannforsyning, skal den gebyrpliktige betale et tilleggsgebyr.

Fritak skal ikke innvilges for næringseiendom og hytte/fritidshus.

III. Avsluttende bestemmelser

§ 12. Innkreving av gebyr

Forfalt krav på årsgebyr er sikret med pant i eiendommen etter lov om pant § 6-1. Gebyrene kan kreves inn av kommunen etter regler for innkreving av skatt.

Dersom årsgebyr ikke er betalt innen 1 måned etter at den gebyrpliktige har mottatt 2. gangs varsel om innbetaling, kan kommunen når helsefaglig myndighet ikke motsetter seg det, stenge den kommunale vannforsyning til eiendommen. For oppmøte i forbindelse med avstenging og påsetting av vannforsyning, skal den gebyrpliktige betale et tilleggsgebyr.

§ 13. Vedtaksmyndighet

Vedtak etter denne forskrift fattes av Gran kommune v/Kommunedirektøren. Kommunedirektøren kan delegere myndigheten.

§ 14. Saksbehandling – klage

Når det etter denne forskriften fattes enkeltvedtak (jf. forvaltningslovens § 2, bokstav b) følges saksbehandlingsreglene i forvaltningsloven. Etter § 27 skal en sakspart informeres om vedtaksbegrunnelse, innsynsretten, klageordningen mv. Klageadressat er den instans som har fattet vedtak og normal klagefrist er 3 uker. Klager behandles av kommunens Klagenemd.

Vedtak om gebyrenes størrelse som fremkommer av gebyrregulativet, regnes som forskrift, jf. forvaltningslovens § 2 bokstav c. Dette er ikke enkeltvedtak og kan derfor ikke påklages.

§ 15. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft fra 1. januar 2020.

Fra samme tid oppheves forskrift vedtatt senest 22. november 2006 om vann- og avløpsgebyr, Gran kommune, Oppland.